

Terveystarkastajan viran täyttäminen

ES ytltk 07.05.2024 § 13
562/01.01.01/2024

Yksi terveystarkastajista on irtisanoutunut virastaan 1.11.2024 alkaen eläkkeelle jäämisen johdosta. Kyseinen terveystarkastaja on työskennellyt noin 60 %:n työajalla ja huolehtinut ensisijaisesti elintarvikevalvonnan sekä tupakka- ja lääkelain mukaisen valvonnan tehtävistä. Vuoden 2025 talousarvion valmistelun yhteydessä tulee päätettäväksi määrärahojen varaaminen viran täyttämistä varten.

Etelä-Satakunnan ympäristöterveydenhuollossa on yhdeksän terveystarkastajaa, joista viisi on tehnyt elintarvike- ja tupakkavalvonnan tehtäviä. Vuosittainen valtakunnallisten ohjeiden mukaisesti laskettu elintarvikevalvonnan suunnitelmallisten tarkastusten määrä on 400 – 450. Vuonna 2023 elintarvikevalvonnan suunnitelluista tarkastuksista pystyttiin toteuttamaan noin 89 % laskutavasta riippuen.

Jos avoimeksi jäävää virkaa ei täytettäisi, tulisi yhden tarkastajan tehtäväksi vuosittain yli 100 suunnitelmaan sisältyvää elintarvikevalvonnan tarkastusta ja noin 15 tupakka- ja lääkelain mukaista tarkastusta. Tämän lisäksi tehdään vuosittain uusien huoneistojen aloitustarkastuksia ja uusintatarkastuksia epäkohtien johdosta. Näitä tehtiin vuonna 2023 yhteensä noin 60. Jos tarkastajia olisi vain neljä, olisi näiden tarkastusten määrä tarkastajaa kohti noin 15, ja yhden tarkastajan laskennalliseksi tarkastusten määräksi tulisi yhteensä yli 130. On epätodennäköistä, että tällainen tarkastusmäärä saataisiin toteutumaan. Viran täyttämättä jättäminen johtaisi siihen, että valtakunnallisten ohjeiden mukaista valvontaa ei pystyttäisi kaikilta osin toteuttamaan.

Terveystarkastajien keskeisiin tehtäviin kuuluvat lisäksi asiakkaiden ohjaus ja neuvonta, ilmoitusten käsittely sekä kohderekisterin ylläpitoon, laskutukseen sekä valvonnan suunnitteluun ja raportointiin liittyvät tehtävät. Monet asiakkaat toivovat saavansa henkilökohtaista neuvontaa esimerkiksi elintarvikealan yritystä perustaessaan, ottaessaan käyttöön uusia toimintoja tai etsiessään vaihtoehtoja toiminnassa havaittujen epäkohtien korjaamiseksi. Jos henkilöresursseja vähennettäisiin, vähenisivät myös mahdollisuudet ei-lakisääteisen neuvonnan antamiseen.

Terveystarkastajilla on vuosittain ollut eri syistä johtuvia pitempiä virkavapaita tai henkilöstömuutoksia, joiden vuoksi valvontatehtäviin käytettävissä olleet henkilövoimavarat ovat olleet pienemmät kuin laskennalliset voimavarat. Etelä-Satakunnan ympäristötoimiston ja Rauman kaupungin ympäristöterveydenhuollon yksiköiden yhdistämisellä on tavoiteltu toiminnan haavoittuvuuden vähenemistä. Jos terveystarkastajan virka jätettäisiin täyttämättä, haavoittuvuus lisääntyisi, ja yhdenkin tarkastajan pitempi poissaolo heikentäisi aikaisempaa enemmän tavoitteisiin pääsemistä.

Yhden terveystarkastajan vuotuiset palkkakustannukset sivukuluineen ovat noin 58 000 €. Jos terveystarkastaja tekee vuoden aikana 90 maksullista tarkastuskäyntiä, voidaan maksutuloja arvioida saatavan noin 20 000 €. Viran täyttämisestä syntyväksi vuosittaiseksi kustannukseksi jäisi noin 38 000 €.

Irtisanoutuneen viranhaltijan sijoituspaikkana on ollut Kokemäen kaupunki. Hän on työskennellyt Kokemäen kaupungintalolla ainoana

ympäristöterveydenhuollon työntekijänä. Elintarvikevalvontaa tekevän terveystarkastajan palveluille luonteenomaista on, että tarkastaja tekee työnsä asiakkaan luona tai on yhteydessä asiakkaaseen puhelimitse, sähköpostitse tai vastaavin etäyhteyksin. Asiakas tekee ilmoitukset ja toimittaa muutkin asiakirjat terveystarkastajaan yleensä sähköisesti. Tarvetta terveystarkastajan työpisteessä asiointiin ei asiakkailla juurikaan ole. Asiakkaan kannalta ei näin ollen ole merkitystä sillä, missä terveystarkastajan työhuone sijaitsee. Työyhteisön ja esimiestyön toimivuuteen liittyvien perusteiden vuoksi uusi viranhaltija olisi tarkoituksenmukaista sijoittaa Säskylän kunnanvirastoon.

Ympäristöterveydenhuollon yhteistoimintaa koskevan sopimuksen kohdan 5 mukaisesti uusien pysyvien virkojen ja toimien perustamisesta, muuttamisesta ja lakkauttamisesta päättää Säskylän kunta. Viranhaltijoiden sijoituspaikkojen muutoksista päättää Etelä-Satakunnan ympäristöterveyslautakunta.

Lisätietoja	Ympäristöterveydenhuollon johtaja Tiina Laitala, tiina.laitala@sakyla.fi, puh. 044 7072 930
Esittelijä	Ympäristöterveydenhuollon johtaja Tiina Laitala
Päätösehdotus	Ympäristöterveyslautakunta päättää, että avoimeksi jäävä terveystarkastajan virka täytetään 7.1.2025 tai sen jälkeen. Etelä-Satakunnan ympäristötoimisto vastaa rekrytointiprosessin toteuttamisesta. Valinta tehdään ympäristöterveyslautakunnan kokouksessa 17.12.2024. Ympäristöterveyslautakunta päättää lisäksi, että uuden viranhaltijan sijoituspaikka virkasuhteen alkaessa on Säskylän kunnanvirasto.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

=====